

HURTIGRUTEN ASA

Delårsrapport for 3. kvartal 2008

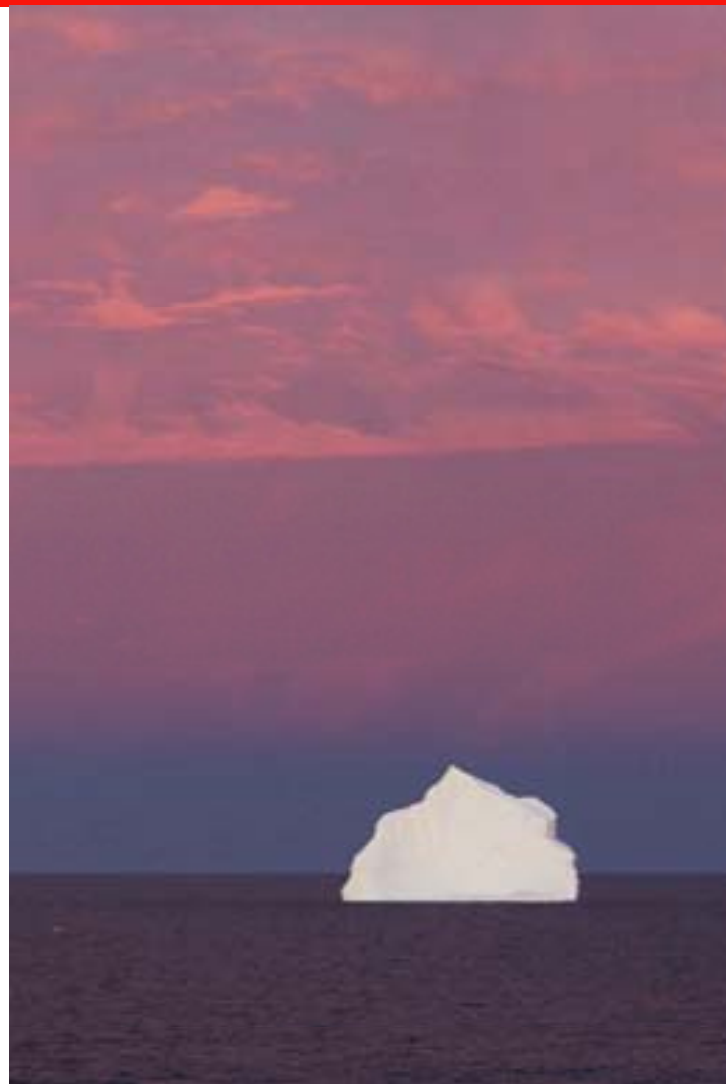

Verdens vakreste sjøreise

© Hurtigruten

01

Hovedtrekk

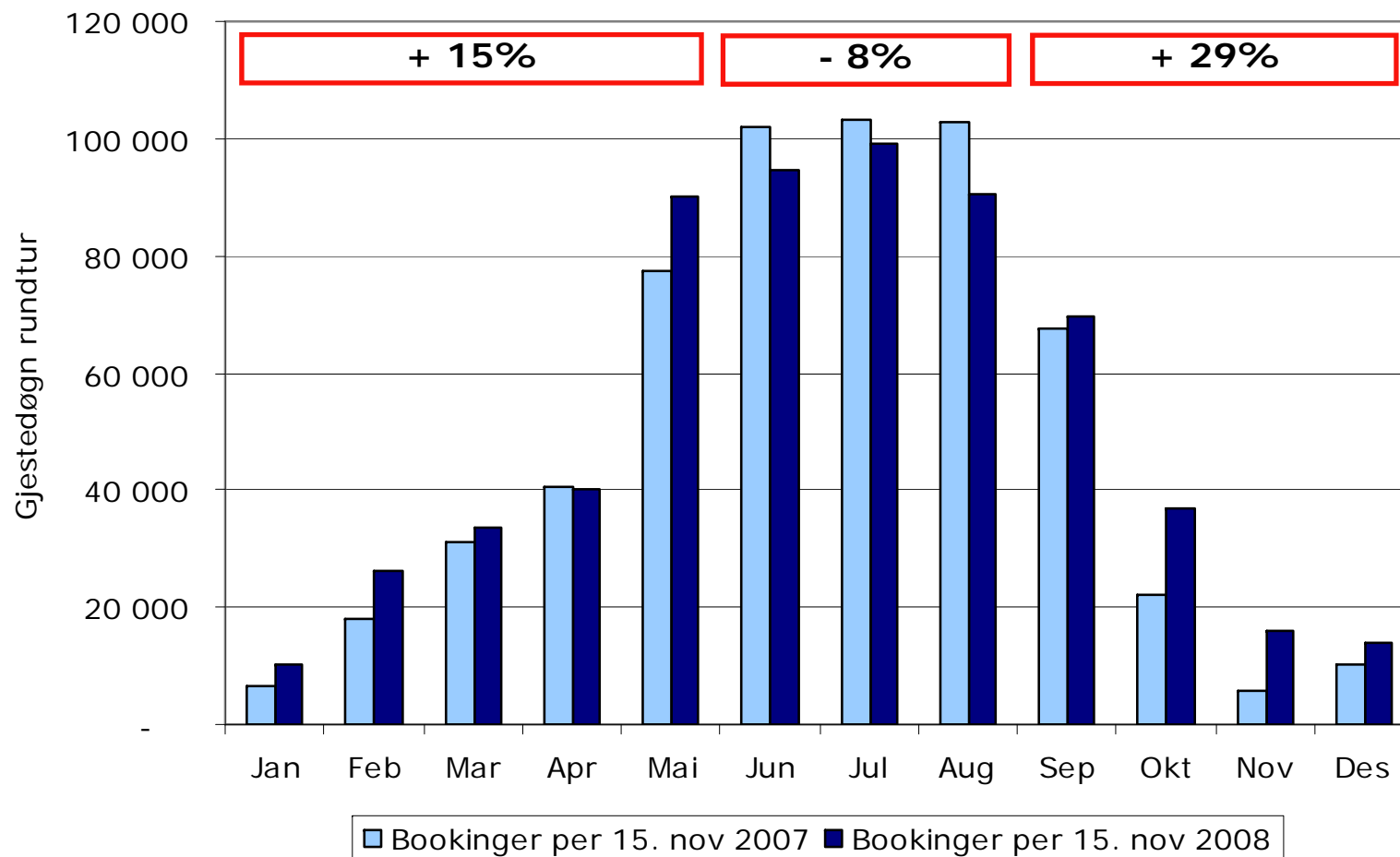

3. kvartal som forventet

- Svakt resultat
  - Færre passasjerer i sommersesongen
  - Høyere kostnader på bunkers og finans
- Endringsprogrammet gir resultater
  - Ferge&Hurtigbåt solgt for MNOK 488
  - Økt kompensasjon fra staten
    - MNOK 125 utbetales i inneværende år
    - MNOK 88 i 2009
    - MNOK 81 per år så lenge avtalen løper

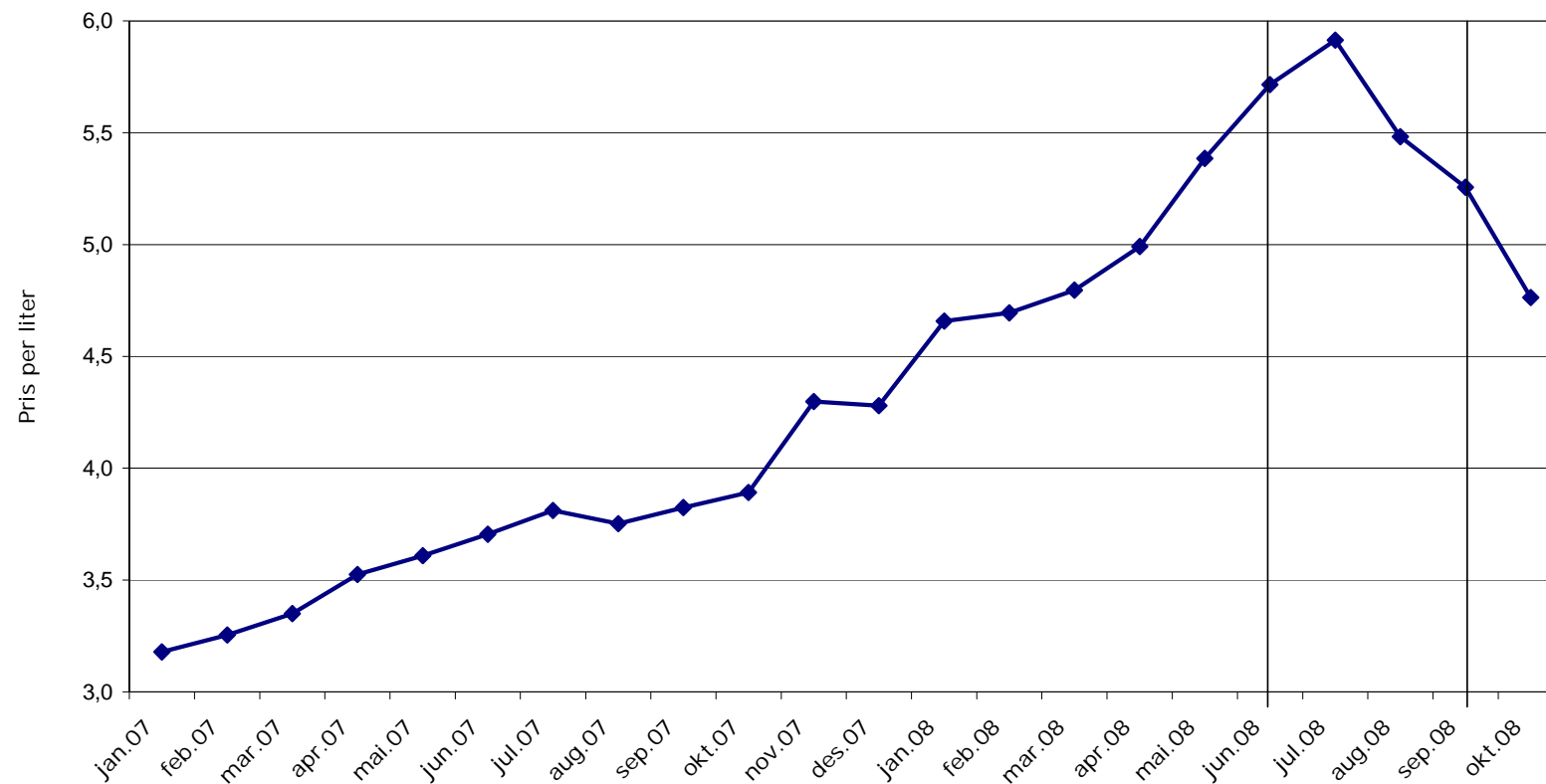
Færre passasjerer sommersesong Inntekter Hurtigruten MNOK 32 lavere

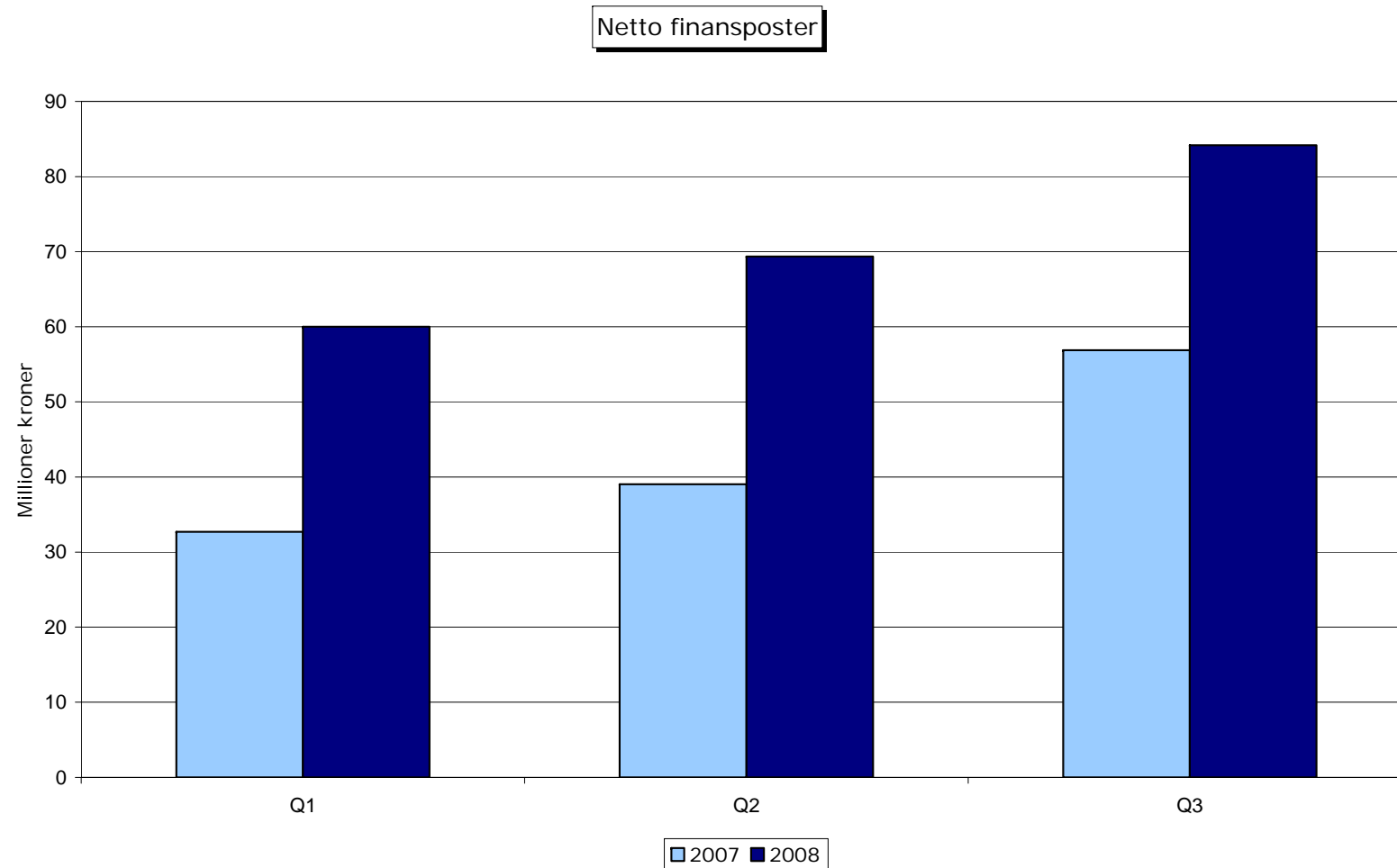
Høy bunkerspris i kvartalet

Bunkerskostnad MNOK 48 høyere

Bunkersprisutvikling - IF 40

Finansposter MNOK 27 høyere

Solgt virksomhet

- Ferge- og hurtigbåtvirksomheten solgt
  - Kontraktssum MNOK 488
    - MNOK 133 i kontanter
    - MNOK 355 i påhvilende gjeld
  - Regnskapsmessig effekt MNOK -103
  - 45 fartøyer (33 ferger og 12 hurtigbåter)
  - 606 ansatte (33 på land og 573 sjøfolk)
- Torghatten Nord AS kjøper
- Gjennomføringsdato 5. januar 2009

Enighet med staten om Hurtigruteavtalen

- MNOK 125 i 2008 (revidert statsbudsjett)
  - 90% av NOx-avgift 2007 + NOx-fond 1H08
  - Generell kompensasjon for 2008
- MNOK 88 i 2009
  - 90% av NOx-fond 2009 + NOx-fond 2H08
  - Generell kompensasjon for 2009
- Generell kompensasjon og 90% av NOx-kostnad videreføres så lenge avtalen løper
- Tillater å ta ut ett skip i vintersesongen
- Staten vil legge ut nytt anbud i løpet av 1. halvår 2009

Hovedtall

Hurtigruten konsern (MNOK)	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Hittil i år 2008	Hittil i år 2007	Året 2007
Driftsinntekter	934	978	2 390	2 377	2 848
Driftskostnader	732	698	2 085	1 924	2 561
Andre tap/(gevinster)	0	0	-17	-22	-27
EBITDA	202	280	322	474	314
Avskrivninger og nedskrivninger	80	95	253	280	361
EBIT	122	186	69	194	-46
Netto finansposter	-76	-49	-189	-106	-160
Resultat før skatt for videreført virksomhet	46	137	-120	88	-206
Resultat før skatt for ikke videreført virksomhet	14	4	-7	20	-18
Resultat før skatt	60	141	-126	107	-224

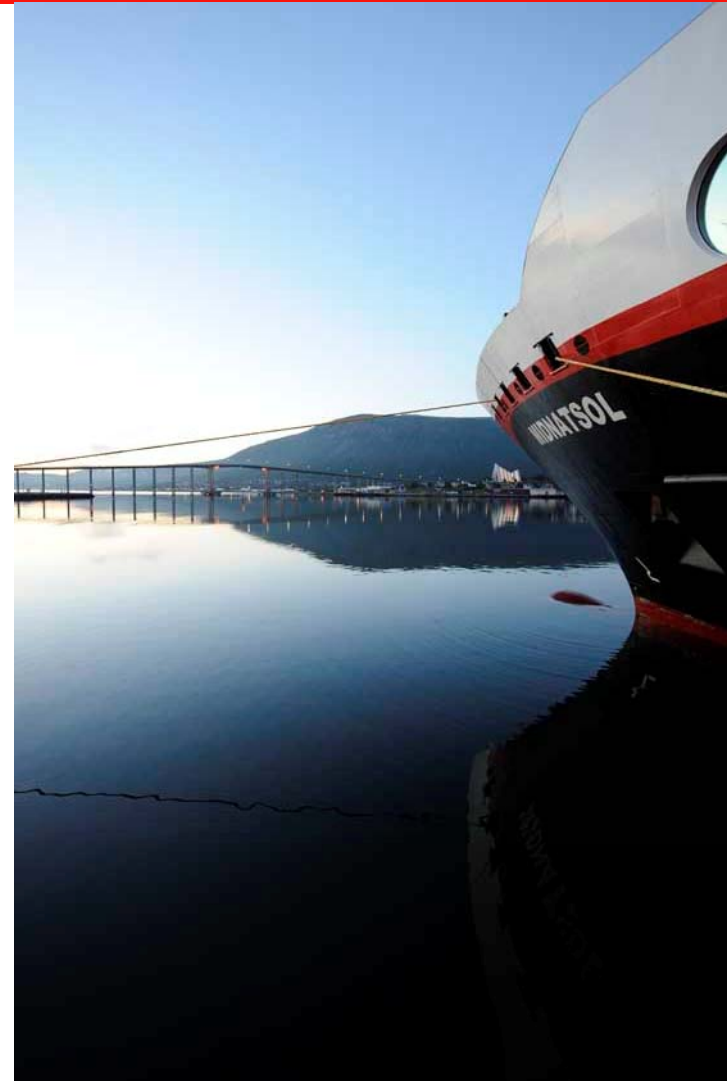
Overskudd på MNOK 60

- Hovedforklaringer i forhold til fjoråret:
  - Svakere sommersesong Hurtigruten MNOK -32
  - Økte bunkerskostnader MNOK -48
  - Økte finansposter MNOK -27
  - Reduksjon i tapsavsetning Troms fylkeskommune for 2010 MNOK +20

02

Regnskap 3. kvartal 2008

Segmentinformasjon

Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)

Hurtigruten konsern (NOK 1 000)	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Hittil i år 2008	Hittil i år 2007	Året 2007
Hurtigruten	203 973	275 887	326 792	422 556	296 256
Explorer	21 938	24 562	48 843	80 562	59 438
Kollektivtrafikk	9 455	3 164	44 885	36 086	56 670
Øvrig virksomhet	-32 973	-23 214	-98 280	-65 132	-97 887
Sum EBITDA	202 393	280 399	322 239	474 072	314 476
Avskrivninger og nedskrivninger	80 463	94 530	253 246	280 052	360 510
EBIT	121 930	185 869	68 993	194 020	-46 034
Netto finansposter	-76 077	-49 061	-188 536	-106 431	-159 939
Resultat før skatt for videreført virksomhet	45 853	136 808	-119 543	87 589	-205 973
Resultat før skatt for ikke videreført virksomhet	13 914	4 083	(6 770)	19 593	-17 584
Resultat for perioden	59 767	140 891	-126 313	107 182	-223 557

Hurtigruten konsern

Resultatregnskap IFRS

Hurtigruten konsern (NOK 1 000)	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Hittil i år 2008	Hittil i år 2007	Året 2007
Salgsinntekter	887 116	944 818	2 074 461	2 122 691	2 432 609
Kontraktsinntekter	47 111	33 431	315 668	254 176	415 819
Sum driftsinntekter	934 227	978 249	2 390 129	2 376 867	2 848 428
Personalkostnader	278 196	285 900	782 987	783 177	1 052 284
Bunkers	136 398	106 145	342 636	286 371	382 253
Andre driftskostnader	317 050	305 862	959 681	854 785	1 126 741
Andre tap/(gevinster) - netto og Andre inntekter	192	-58	-17 413	-21 540	-27 327
Sum driftskostnader	731 836	697 849	2 067 891	1 902 793	2 533 952
EBITDA	202 391	280 400	322 238	474 074	314 476
Avskrivninger og nedskrivninger	80 463	94 530	253 246	280 052	360 510
EBIT	121 928	185 870	68 992	194 022	-46 034
Netto finansposter	-76 077	-49 062	-188 536	-106 430	-159 939
Resultat før skatt for videreført virksomhet	45 851	136 808	-119 544	87 592	-205 973
Resultat før skatt for ikke videreført virksomhet	13 914	4 083	(6 770)	19 593	-17 584
Resultat for perioden	59 765	140 891	-126 314	107 185	-223 557

Hurtigruten konsern Balanse (IFRS)

(NOK 1 000)	30.09.2008	30.09.2007	01.01.2008
Eiendeler			
Immaterielle eiendeler	341 408	327 266	339 681
Varige driftsmidler	4 402 702	5 695 103	5 646 381
Finansielle anleggsmidler	162 706	193 439	160 133
Omløpsmidler	1 169 596	1 702 784	1 567 934
Anleggsmidler holdt for salg	1 314 079	-	-
Sum eiendeler	7 390 490	7 918 592	7 714 129
Egenkapital og gjeld			
Innskutt og opptjent egenkapital	1 462 927	1 518 238	1 561 585
Minoritetsinteresser	242 853	217 102	226 479
Sum egenkapital	1 705 780	1 735 340	1 788 064
Avsetning for forpliktelser	326 940	488 503	436 600
Langsiktig gjeld	3 103 459	4 357 174	4 231 581
Kortsiktig gjeld	1 112 864	1 337 575	1 257 883
Gjeld knyttet til anleggsmidler holdt for salg	1 141 447	-	-
Sum gjeld	5 684 710	6 183 252	5 926 065
Sum egenkapital og gjeld	7 390 490	7 918 592	7 714 129

- Likvide midler MNOK 685 (inkl. kortsiktige plasseringer)
- Netto rentebærende gjeld MNOK 3 641
- Soliditet 25,0% (23,1% eksklusive konvertibelt obligasjonslån)

Forretningsområde Hurtigruten

Svak sommersesong, men positivt ombordsalg

Hurtigruten (NOK 1 000)	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Hittil i år 2008	Hittil i år 2007	Året 2007
Salgsinntekter	723 874	755 422	1 531 756	1 531 325	1 667 976
Kontraktsinntekter	0	-526	162 379	150 939	265 486
Sum driftsinntekter	723 874	754 896	1 694 135	1 682 264	1 933 462
Personalkostnader	181 257	176 686	489 694	489 925	652 829
Bunkers	115 325	89 249	263 158	222 570	289 285
Andre driftskostnader	223 301	213 073	614 417	564 646	717 821
Andre tap/(gevinster) - netto og Andre inntekter	18	1	74	-17 433	-22 729
Sum driftskostnader	519 901	479 009	1 367 343	1 259 708	1 637 206
EBITDA	203 973	275 887	326 792	422 556	296 256

- Passasjerinntekter svikter med MNOK 23 (-4%)
- Fortsatt vekst i ombordsalg (5%) og 7,4% økning per gjestedøgn
- Bunkerskostnadene MNOK 26 høyere:
  - Prisøkning MNOK 40 (58%)
  - Innmelding i NOx-fondet – MNOK 14 lavere avgift i kvartalet
- Noe økning i øvrige kostnader

Forretningsområde Hurtigruten Nedgang i passasjerinntekter

RUNDTUR	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Endring	I %	Hittil i år	Hittil i fjor	Endring	I %
Antall gjestedøgn	259 638	274 008	-14 370	-5,2 %	554 159	549 144	5 015	0,9 %
Snittpris pr. gjestedøgn ¹⁾	1 424	1 432	-8	-0,6 %	1 332	1 342	-10	-0,7 %

DISTANSE	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Endring	I %	Hittil i år	Hittil i fjor	Endring	I %
Antall gjestedøgn ³⁾	149 960	147 022	2 938	2,0 %	337 423	340 437	-3 014	-0,9 %
Snittpris pr. gjestedøgn ²⁾	727	757	-30	-4,0 %	708	686	22	3,2 %

- Svak sommersesong rundtur både volum og pris
  - Volumnedgang på 4% i juli og 12% i august
  - Vekst i september på 3%
  - Prisbildet stabilt
- Fortsatt økning i distansetrafikken – nedgang i pris
  - Kompenserer noe av bortfallet av rundturer
  - Svak prisutvikling i dette kvartalet isolert

1) Passasjerinntekter inkludert kost/antall gjestedøgn
 2) Passasjerinntekter (reise og lugar)/antall gjestedøgn
 3) Rapporteringen endret fra 2. kvartal 2008

Forretningsområde Explorer På nivå med fjoråret

Explorer (NOK 1 000)	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Hittil i år 2008	Hittil i år 2007	Året 2007
Salgsinntekter	130 109	132 188	389 371	393 639	492 052
Kontraktsinntekter	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	130 109	132 188	389 371	393 639	492 052
Personalkostnader	24 223	30 396	83 549	88 069	122 154
Bunkers	9 325	6 634	38 722	28 461	45 230
Andre driftskostnader	74 623	70 596	218 257	196 549	265 232
Andre tap/(gevinster) - netto og Andre inntekter	0	0	0	-2	-2
Sum driftskostnader	108 171	107 626	340 528	313 077	432 614
EBITDA	21 938	24 562	48 843	80 562	59 438

Forretningsområde Explorer Økte bunkerskostnader Grønland

	EBITDA					
	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Avvik	Hittil 2008	Hittil 2007	Avvik
Antarktis	-3 585	-5 908	2 323	16 815	30 376	-13 561
Grønland	18 807	23 614	-4 807	21 429	26 467	-5 038
Svalbard	17 423	14 491	2 932	49 297	44 604	4 693
Øvrig reiseliv	-10 707	-7 635	-3 072	-38 698	-20 885	-17 813
SUM EXPLORER	21 938	24 562	-2 624	48 843	80 562	-31 719

- Svalbard:
  - Fortsatt resultatvekst – MV Polar Star tilbake
- Grønland:
  - Økte bunkerskostnader og svakere volum/prisutvikling
- Øvrig reiseliv – "Pol til Pol":
  - Vanskelig å fylle transportetappen
- Antarktis:
  - Noe lavere kostnader utenfor sesongen

Forretningsområde Kollektivtrafikk (kun Buss) *)

God resultatfremgang i kvartalet

Kollektivtrafikk (NOK 1 000)	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Hittil i år 2008	Hittil i år 2007	Året 2007
Salgsinntekter	58 933	62 063	179 312	198 560	268 265
Kontraktsinntekter	47 111	33 957	153 289	103 237	150 333
Sum driftsinntekter	106 044	96 020	332 601	301 797	418 598
Personalkostnader	61 448	58 236	167 625	157 038	211 782
Bunkers / Drivstoff og olje	11 747	10 261	40 757	34 893	47 291
Andre driftskostnader	22 776	24 418	79 606	78 070	107 194
Andre tap/(gevinster) - netto og Andre inntekter	618	-59	-272	-4 290	-4 339
Sum driftskostnader	96 589	92 856	287 716	265 711	361 928
EBITDA	9 455	3 164	44 885	36 086	56 670

- Forbedringstiltak har gitt effekt
- God turaktivitet - noe nedgang på skoleskyskjøring

*) Ferge- og hurtigbåtvirksomheten er som følge av salget klassifisert som ikke videreført virksomhet. Historiske tall omarbeidet tilsvarende.

Øvrig virksomhet

Kostnader til forbedringsprogrammet

Øvrig virksomhet (NOK 1 000)	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Hittil i år 2008	Hittil i år 2007	Året 2007
Salgsinntekter	861	19 416	30 827	51 331	63 433
Kontraktsinntekter	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	861	19 416	30 827	51 331	63 433
Personalkostnader	11 267	20 583	42 118	48 147	65 520
Andre driftskostnader	23 012	22 047	104 204	68 131	96 058
Andre tap/(gevinster) - netto og Andre inntekter	-445	0	-17 216	185	-457
Sum driftskostnader	33 834	42 630	129 106	116 463	161 121
EBITDA	-32 973	-23 214	-98 279	-65 132	-97 688

- Nedgang i inntekter og kostnader skyldes salg av hoteller i Bergen 2. kvartal 2008
- Forbedringsprogrammet Svart Belte belaster kvartalet med MNOK 9
  - Totale kostnader for Svart Belte beregnet til MNOK 55
  - Prosjektet kjøres fra 1. oktober i intern regi

Ikke videreført virksomhet

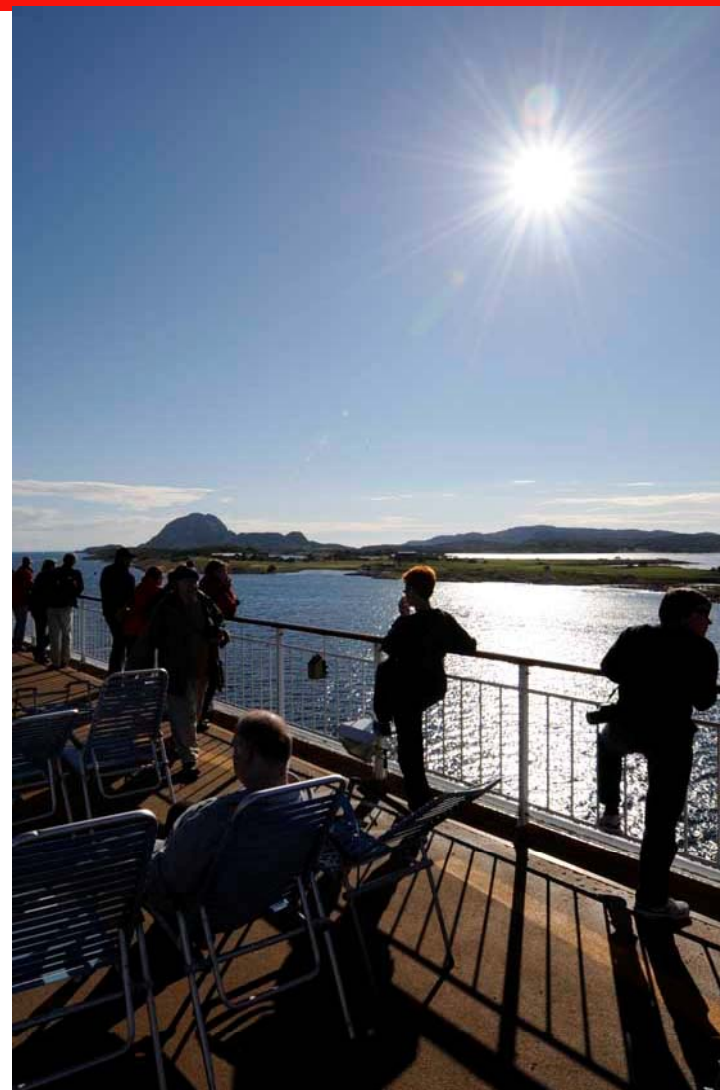
	Resultat før skatt for ikke videreført virksomhet					
	3. kvartal 2008	3. kvartal 2007	Avvik	Hittil 2008	Hittil 2007	Avvik
Ferge&Hurtigbåt	11 915	577	11 338	-18 110	6 337	-24 447
KS Offshore Tjeld	0	69	-69	0	2 539	-2 539
Bergenske Reisebyrå	2 000	3 436	-1 436	11 340	10 717	623
Ikke videreført virksomhet	13 915	4 083	9 833	-6 770	19 593	-26 363

- Ferge&Hurtigbåt:
  - Redusert avsetning med MNOK 20 for kontrakt med Troms fylkeskommune
  - Høye bunkerskostnader – økt aktivitet og høy pris
  - Økning i personalkostnader – høyt sykefravær

03

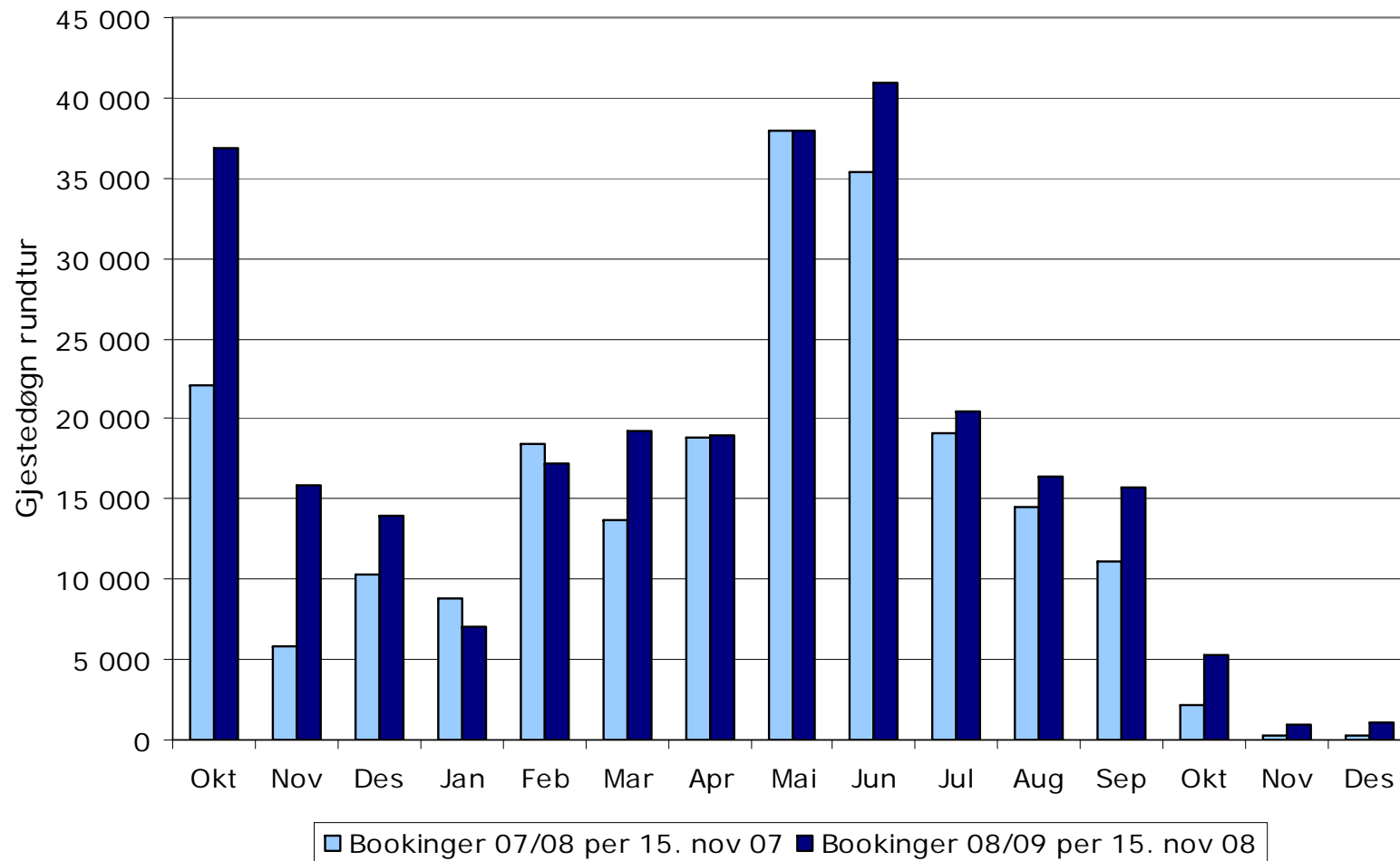
Tiltak og utsiktene fremover

Hovedtiltak

- 1 Øke inntekter – Svart Belte fortsetter
- 2 Redusere gjeld – salg av virksomhet
- 3 Reduksjon av kostnader – nytt program
- 4 Hurtigruteavtalen
- 5 Finansiell restruktureringsplan

1 Godt salg for høst og vinter

1

Forbedringsprogrammet Svart Belte fortsetter

- Konsulenter ute 1. oktober
- Salgsorientert web 3. november, www.hurtigruten.com
- www.velgogseil.no lansert 5. november
- Global bookingplattform testes i Norden

Country Global For agents | Site map | About Hurtigruten ASA | News Search

HURTIGRUTEN HOME NORWAY GREENLAND ANTARCTICA SPITSBERGEN

HURTIGRUTEN...
...where reality exceeds imagination
[READ MORE](#)

BOOK YOUR TRIP ONLINE
Call us: +47 810 30 000

EXPERIENCE THE NORWEGIAN COAST
With daily calls to 34 ports between Bergen and Kirkenes, most never visited by commercial cruise liners, our ships deliver cargo, post and passengers to towns and remote communities, some of which are home to just a few hundred people.

EXPLORE CRUISES
NORWAY
Norway's dramatic 1,250-mile west coast is one of Europe's great attractions.

SPITSBERGEN
Spitsbergen Expedition Voyages can take you to the last wilderness of Europe, rich in nature.

2 Salgsprosessen videreføres

- Buss-virksomheten
  - 71,3% eierandel AS TIRB
- Reisebyråene
  - Bergenske Reisebyrå AS
- Nor Lines AS
  - 50% eierandel
- Skip
  - MS Nordnorge i opplag

3

Redusere kostnader

- Årlige kostnader ned med MNOK 150
  - Salg og administrasjon
  - Tilsvarende rundt 35% reduksjon
- Enkeltområder konkurranseutsettes
  - IKT-driften overdratt til Funn IT fra 10. november 2008
- Antall landansatte ned med ca. 200 i løpet av ett år, tilsvarende 50%
  - 80 ansatte i Norge
  - 120 ansatte i utenlandsorganisasjonen
- Muliggjøres av felles arbeidsform (Svart Belte) og IT-plattform

4 Hurtigruteavtalen

- Tilfredsstillende endringer i eksisterende avtale
- Nytt tilbud våren 2009, innhold ikke kjent
- Landsdelsutvalget har gitt sin innstilling
- Hurtigruten ASA eier navnet Hurtigruten

5 God dialog med bankene

- I tråd med lånevilkår per 3. kvartal
- Robust forretningskonsept utviklet
- Stram likviditetssituasjon gjennom vinteren

5

Arbeider med finansiell restrukturering

- Brofinansiering inntil salgsprosess er gjennomført
- Reduksjon i avdragsprofil
- Ny egenkapital

Oppsummering

- Situasjonen er fortsatt krevende
  - Vanskelig marked og global uro
  - Finanskostnader
  - Bunkerskostnader
- Stimulerende bookingtall Q4 2008 og 2009
- Endringsprogrammet gjennomføres

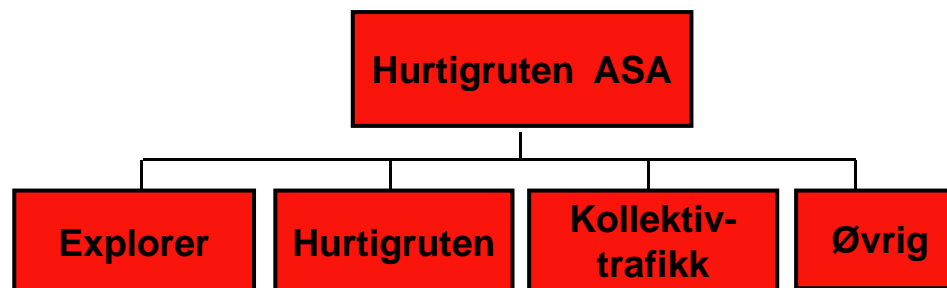

HURTIGRUTEN

Hurtigruten ASA

- Hurtigruten – en av Norges sterkeste merkevarer
- Ledende på opplevelsescruise i polare farvann
- Ledende aktør innen kollektivtrafikk i Nord-Norge
- Børsnotert – 6 100 aksjonærer
- Omsetning (2007) MNOK 3 826
- Res. før skatt (2007) MNOK -224
- 2 400 faste ansatte

- 13 hurtigrute-/cruiseskip
  - 450 000 passasjerer
  - 11 i NOR, 2 i NIS
  - 6 000 køyer
  - 720 faste maritime årsverk (NOR), 314 sesongansatte, 107 lærlinger
- 34 ferger, 19 hurtigbåter
  - 2 000 000 passasjerer
  - 511 faste maritime årsverk, 126 sesongansatte, 15 lærlinger
- 300 busser

Markedsfordeling rundtur per 15. november 2008 *)

Marked	Bookinger per 15. nov 2008 *)	Endring i prosent	Markedsandel
Tyskland	24 996	1,9 %	43 %
Norge	7 401	-1,9 %	13 %
Storbritannia	6 888	23,5 %	12 %
USA	5 464	7,0 %	9 %
Frankrike	2 747	3,7 %	5 %
Sverige	2 501	34,2 %	4 %
BeNeLux	2 302	36,7 %	4 %
Sveits	1 635	20,8 %	3 %
Danmark	1 563	-8,9 %	3 %
Øvrige	2 647	-2,1 %	5 %
Sum	58 144	6,2 %	100 %

*) Markedsfordeling rundtur sammenlignet med 15. november 2007.

Antall rundturpassasjerer defineres som antallet 1/1 rundturer (2 rundturpassasjerer som reiser ½ rundtur teller som 1)

Utvikling gjestedøgn 2008

Hurtigruten

	ANTALL GJESTEDØGN - RUNDTUR				
	Q1	Q2	Q3	Q4	TOTALT
Per 15. nov 2008	69 952	224 569	259 638	66 691	620 850
Per 15. nov 2007	55 373	219 758	274 008	38 179	587 318
Endring i %	26,3 %	2,2 %	-5,2 %	74,7 %	5,7 %

Explorer cruise

	ANTALL GJESTEDØGN - ANTARKTIS *)				
	Q1	Q2	Q3	Q4	TOTALT
Per 25. nov 2008	33 072			7 222	40 294
Per 25. nov 2007	28 505			8 368	36 873
Endring i %	16,0 %			-13,7 %	9,3 %

	ANTALL GJESTEDØGN - GRØNLAND				
	Q1	Q2	Q3	Q4	TOTALT
Per 25. nov 2008		8 236	16 657		24 893
Per 25. nov 2007		7 163	17 201		24 364
Endring i %		15,0 %	-3,2 %		2,2 %

*) BA Explorer har fra og med sesongen 08/09 (4. kvartal 2008) redusert antall skip i Antarktis fra to til ett. Seilingene med et skip (MS Nornorge) er derfor tatt ut av sammenligningstallene for 4. kvartal 2007.

